

Special Talk

“e-Commerce Ecosystem”
หัวใจธุรกิจออนไลน์ การค้าสมัยใหม่
ที่ใครๆ ก็ต้องรู้

Special Report

- ตัดปีกการค้ายุคใหม่ด้วย e-Payment
- e-Logistics : ระบบสารสนเทศ
เพื่อการค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน

โลกในยุคปัจจุบันหมุนเร็วขึ้นทุกขณะ โดยเฉพาะโลกแห่งเทคโนโลยี ทำให้เกิดเศรษฐกิจดิจิทัลที่มีการพัฒนาเชื่อมโยงติดต่อกันได้สะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การชำระเงิน โอนเงิน หรือการทำธุรกรรมต่างๆ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ประหยัดเวลา และเพิ่มความสะดวกสบายให้กับผู้บริโภคหรือลูกค้าได้เป็นอย่างดี

แต่การจะใช้เทคโนโลยีต่างๆ ให้เกิดประโยชน์นั้น เราต้องศึกษาหาข้อมูลและเรียนรู้เพิ่มเติมให้รอบด้าน เพื่อการนำมาพัฒนาและต่อยอดธุรกิจได้แบบยั่งยืน ไม่มีสะดุดหรือติดขัด การที่เราจะนำพาประเทศให้ไปสู่ยุค Thailand 4.0 ตามนโยบายของภาครัฐนั้น จำเป็นต้องใช้ความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ปัจจุบัน เทคโนโลยีดิจิทัลจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้และเพิ่มโอกาสทางธุรกิจการค้าออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พบกับเรื่องราววันนี้ได้ในคอลัมน์ **Special Talk**

และการทำธุรกิจแบบ **e-Commerce** นั้น เราต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่อง **e-Payment** หรือ **Electronic Payment System** ซึ่งเป็นกระบวนการส่งมอบหรือการโอนเงินผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพิ่มความคล่องตัวในการติดต่อค้าขายแบบไม่ต้องใช้เงินสด และ **e-Logistics** หรือ **Electronic Logistics System** เป็นกระบวนการที่นำเอาระบบอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการโลจิสติกส์ โดยมีการติดต่อและจัดส่งสินค้าที่สะดวกรวดเร็ว เพิ่มความน่าเชื่อถือและสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าที่ใช้บริการ ทั้งสองเรื่องนี้หาอ่านได้ในคอลัมน์ **Special Report**

ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์เองยังคงมุ่งมั่นสานต่อภารกิจสำคัญในการเป็นสะพานเชื่อมโยงระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้ง e-Payment และ e-Logistics หรือแม้กระทั่งการพัฒนาระบบ Digital Marketing ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่ออำนวยความสะดวกและยกระดับการประกอบธุรกิจให้แก่ผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง

Getting Around with TPSO

Thai Herb InnoBiz Network 2017

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) เดินหน้าแผนแม่บทสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ชู 4 สมุนไพรไทย บัวบก ขมิ้นชัน ไพล และกระชายดำ เผยยุทธศาสตร์เสริมศักยภาพสมุนไพรไทย ทั้งระบบขึ้นแทนผลิตภัณฑ์ Thailand's Signature รุกจัดงาน Thai Herb InnoBiz Network 2017 เสริมศักยภาพการค้า สร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมสมุนไพรในเวทีโลก ยกระดับไทยสู่ศูนย์กลางสมุนไพรแห่งอาเซียน โดยมี นายวินิจัย แจ่มแจ่ม ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงพาณิชย์ ให้เกียรติเป็นประธาน ในงานสัมมนาวิชาการ หัวข้อ “Opportunities and Market Trends of Thai Herb” พร้อมด้วย นางสุรีย์พร สหวัฒน์ รองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ได้นำเสนอหัวข้อ “โอกาสทางการค้า แนวโน้มความต้องการของตลาด พฤติกรรมผู้บริโภค ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูป ทิศทางและแนวโน้มของตลาดโลก” และมีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมสัมมนา เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2560 เวลา 08.30 - 16.30 น. ณ ห้อง Amber 1 ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี

ในช่วงคำมีการจัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการสมุนไพรไทยและต่างประเทศ ได้รับเกียรติจาก นายวินิจัย แจ่มแจ่ม ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธาน พร้อมด้วย นางสาวพิมพ์ชนก วอนขอพร ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าและโฆษกกระทรวงพาณิชย์ ผลสำเร็จจากงานครั้งนี้จะก่อให้เกิดเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ประกอบการไทยและต่างประเทศ นำไปสู่การผลักดันสินค้าสมุนไพรไทยที่มีคุณค่าและศักยภาพสู่ตลาดโลกมากขึ้น

ปัจจุบันความต้องการใช้สมุนไพรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งความต้องการในการบริโภคเพื่อการสร้างเสริมและดูแลสุขภาพ รวมถึงความต้องการในการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสมุนไพรต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและสร้างความหลากหลายในการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร ส่งผลให้สมุนไพรถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมหลายประเภท และสมุนไพรบางรายก็เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคและผู้ผลิตเป็นอย่างมากและสามารถสร้างรายได้มหาศาลให้กับประเทศ โดยในงาน Thai Herb InnoBiz Network 2017 เป็นส่วนหนึ่งภายใต้งาน เสน่ห์ไทย สมุนไพรไทย 4.0 โดยงานครั้งนี้ถือเป็นงานแสดงสินค้าสมุนไพรที่ยิ่งใหญ่งานหนึ่ง ได้รวบรวมสินค้าให้ผู้บริโภคทุกช่วงวัยได้เลือกสรร ทั้ง ซ้อป ชม ชิม แลมด้วยการนวดแผนไทยและสปาด้วย 🍀

กองบรรณาธิการวารสาร สนค.

วารสาร สนค. www.tpsoc.moc.go.th
ปีที่ 7 ฉบับที่ 74 กันยายน 2560

Contents

03 Special Talk

“e-Commerce Ecosystem”

หัวใจธุรกิจออนไลน์

การค้าสมัยใหม่ที่ใครๆ ก็ต้องรู้

04 Special Report

ติดปีกการค้ายุคใหม่ด้วย e-Payment

06 Special Report e-Logistics:

ระบบสารสนเทศเพื่อการค้า

และการพัฒนาที่ยั่งยืน

08 Economic Indicator

ภาพรวมเศรษฐกิจ

10 International Trade Focus

การค้าระหว่างประเทศของไทย

: กรกฎาคม 2560

11 Commodities & FX

สถานการณ์ราคาทองคำ ราคาน้ำมัน

อัตราแลกเปลี่ยน และราคาสินค้าเกษตร

: สิงหาคม 2560

12 Global News

โดย : นางสาวนิตา อินปา นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ กองนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สันค้าอุตสาหกรรมและธุรกิจบริการ

■ “ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก้าวหน้าไปมาก โลกเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคดิจิทัล การพัฒนาในด้านต่างๆ จึงเกิดขึ้น การดำเนินชีวิตประจำวันของคนเราก็คงเช่นกัน”

โมเดลประเทศไทย 4.0 เป็นจุดเริ่มต้นของการให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคดิจิทัล หรือที่เราเรียกว่า “เศรษฐกิจดิจิทัล” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการก้าวสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ ในปัจจุบัน เศรษฐกิจดิจิทัลเป็นเศรษฐกิจที่ใช้ระบบอินเทอร์เน็ตเป็นกลไกหลักในการผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลยุคใหม่เข้ากับโมเดลธุรกิจใหม่ๆ เช่น e-Commerce e-Payment e-Logistics ระบบ Cloud และระบบคอมพิวเตอร์ ประมวลผล เป็นต้น ดังนั้น เทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนรายได้และสร้างโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ

“e-Commerce Ecosystem”

หัวใจธุรกิจออนไลน์ การค้าสมัยใหม่ที่ใครๆ ก็ต้องรู้

e-Commerce หรือ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หากจะแปลตรงตัวก็หมายถึงการดำเนินกิจกรรมทางพาณิชยกรรมโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยสนับสนุน และเป็นที่ยอมรับกันดีอยู่แล้วว่า e-Commerce ให้ความสำคัญและมีเป้าหมายไปที่การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน เพราะเป็นเครื่องมือที่ทรงพลัง และสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคได้ทุกเพศทุกวัยในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยสื่ออินเทอร์เน็ตมีการให้บริการในหลากหลายรูปแบบ ตั้งแต่ที่เราเริ่มรู้จักเว็บไซต์ อีเมล ยูทูป จนกระทั่งมาถึงในยุคของการใช้โซเชียลมีเดียต่างๆ ที่เริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในกิจกรรม e-Commerce และนับวันยิ่งจะทวีความสำคัญและก่อให้เกิดการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล สภาพแวดล้อมทางธุรกิจหรือ Business Ecosystem ก็เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ e-Commerce สื่อกลางการซื้อขายที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบันพบว่าสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลขั้นสูงหลายกระบวนการ โดยระบบที่รัฐบาลไทยให้ความสำคัญและหลายภาคธุรกิจได้นำมาประยุกต์ใช้เพื่อขยายช่องทางในการประกอบธุรกิจ และยกระดับการให้บริการออนไลน์ให้เข้าถึงผู้บริโภคมากขึ้น ได้แก่ **e-Payment หรือ Electronic Payment System** ซึ่งเป็นกระบวนการส่งมอบหรือการโอนชำระเงินผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ โดยมีตัวกลางการชำระเงินคือ Payment Gateway ในรูปแบบเว็บไซต์ ทำให้สามารถรับชำระค่าบริการธุรกรรมทางการเงินต่างๆ ผ่านบัตรเครดิตได้ ซึ่งปัจจุบันได้ถูกนำมาเชื่อมโยงเข้าเป็นส่วนหนึ่งของระบบ e-Commerce เพื่อลดค่าใช้จ่าย และประหยัด

เวลาในการทำธุรกรรม นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งระบบที่ผู้ประกอบการเริ่มหันมาพัฒนาการบริหารจัดการและยกระดับการให้บริการเข้าสู่ระบบออนไลน์มากขึ้น ได้แก่ **e-Logistics หรือ Electronic Logistics System** ซึ่งเป็นกระบวนการที่นำเอาระบบอิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการโลจิสติกส์ โดยใช้ระบบสารสนเทศต่างๆ ดังกล่าวมาใช้ในการจัดสรรปัจจัยที่เกี่ยวข้องเข้ามาสู่การผลิตและนำสินค้าไปส่งถึงยังลูกค้า โดยมีการติดต่อและจัดส่งสินค้าที่สะดวกรวดเร็วเพื่อให้สามารถจัดส่งสินค้าถึงมือลูกค้าได้รวดเร็วและสะดวกที่สุด ประหยัดค่าขนส่งและเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด ซึ่งถือเป็นการควบคุม ดูแลงานขนส่งและโลจิสติกส์ซึ่งเป็นบริการต่อเนื่องกับการขายที่สำคัญให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

หัวใจธุรกิจออนไลน์ ในยุคประเทศไทย 4.0 จึงไม่ได้มี e-Commerce เพียงอย่างเดียวอีกต่อไป เพราะระบบอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมได้เข้ามามีบทบาทในทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบริการหลังการขายต่างๆ ที่เป็นปัจจัยสำคัญประกอบการตัดสินใจของผู้บริโภค การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมและ e ต่างๆ จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริโภคอย่างเราๆ ต้องใส่ใจและติดตาม ไม่ใช่เพื่อไม่ให้ตกเทรนด์หรือล้าสมัย แต่เพื่อให้สามารถเข้าถึงแหล่งบริโภค ใช้ประโยชน์ และได้รับความคุ้มค่าจากนวัตกรรมต่างๆ เหล่านั้นสมกับที่จ่ายเงินไปเป็นจำนวนมากโดยไม่รู้ตัวแล้ว

นโยบาย 4.0 ในยุคนี้จึงถือเป็นระบบนิเวศ หรือ Ecosystem ของการค้ายุคดิจิทัล โดยมี e-Commerce เป็นจุดเริ่มต้นของการค้ายุคใหม่ และการเข้าสู่ตลาดดิจิทัลอย่างแท้จริง กระทรวงพาณิชย์ในฐานะผู้เปิดประตูการค้าสมัยใหม่ โดยการริเริ่ม สนับสนุน ส่งเสริม และผลักดันการค้าออนไลน์ดังกล่าวนี้ทางช่องทางเว็บไซต์ Thaitrade.com ยังคงมุ่งมั่นสานต่อภารกิจสำคัญในการเป็นสะพานเชื่อมโยงระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้ง e-Payment e-Logistics หรือแม้กระทั่งการพัฒนาระบบ Digital Marketing ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพื่ออำนวยความสะดวก และยกระดับการประกอบธุรกิจให้แก่ผู้ประกอบการรวมทั้ง ส่งเสริมการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Registration) อย่างครบวงจร เพื่อให้ผู้บริโภครู้สึกเป็นมิตรกับ e ต่างๆ จนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากตลาดออนไลน์ได้อย่างมั่นใจ และท้ายที่สุดจะทำให้การซื้อขายออนไลน์ในยุค 4.0 ไม่ได้น่ากลัว หรือเป็นเรื่องยากอย่างที่คิด

ติดปีกการค้ายุคใหม่ด้วย e-Payment

โลกการค้าในปัจจุบันเต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้คนทั่วไปมีทางเลือกในการใช้ชีวิตและการบริโภคมากขึ้น ขณะเดียวกันก็ทำให้ภาคธุรกิจมีทางเลือก รูปแบบและวิธีการดำเนินธุรกิจใหม่ๆ ที่สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น e-Payment ก็เป็นหนึ่งในทางเลือกที่ไม่ไกลตัวอีกต่อไปสำหรับทุกคน

ทำความเข้าใจ e-Payment

e-Payment หรือ Electronic Payment เป็นการชำระเงินผ่านช่องทางและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่มีเงินสดหรือตราสารทางการเงินที่เป็นกระดาษ (เช่น เช็ค ดริฟท์ ตัวแลกเงิน) เข้ามาเกี่ยวข้อง

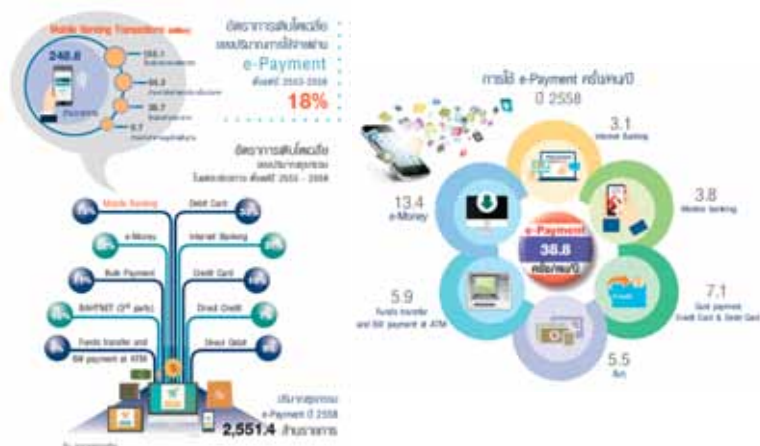
ปัจจุบันธุรกิจและประชาชนทั่วไปมี **ช่องทางและสื่อการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์** ให้เลือกใช่มากมาย อาทิ

- **เครื่องเอทีเอ็ม (ATM หรือ Automated Teller Machine)** เป็นเครื่องทำธุรกรรมทางการเงินอัตโนมัติของธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการหลากหลาย ทั้งถอนเงินสด โอนเงิน สอบถามยอด ชำระค่าสินค้า/บริการ ฯลฯ ตลอดเวลา
- **เครื่องรับบัตร ณ จุดขาย (EDC/EFTPOS หรือ Electronic Data Capture/Electronic Fund Transfer at Point of Sales)** ซึ่งติดตั้งที่ร้านค้าเพื่อรับชำระค่าสินค้า/บริการผ่านบัตรเครดิต บัตรเดบิต และบัตรอื่นๆ
- **การชำระเงินทางโทรศัพท์มือถือ (Mobile Payment)** เป็นการทำธุรกรรมทางการเงินด้วยตนเองผ่านโทรศัพท์มือถือ
- **การชำระเงินผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Online Payment)** โดยผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ นาฬิกาอัจฉริยะ (Smart Watch) แหวนอัจฉริยะ (Smart Ring) อุปกรณ์อัจฉริยะ (Smart Devices) อื่นๆ โดยผู้ซื้อสามารถเลือกชำระเงินผ่านบัตรเครดิต บัตรเดบิต บัญชีเงินฝาก หรือ e-Money เป็นต้น
- **บัตรเอทีเอ็ม (ATM Card)** เป็นบัตรอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งธนาคารออกให้เพื่อใช้ในการทำธุรกรรมผ่านตู้ ATM
- **บัตรเดบิต (Debit Card)** มีคุณสมบัติเหมือนบัตร ATM แต่สามารถนำไปใช้ชำระค่าสินค้า/บริการกับร้านค้าที่ร่วมรับบัตรได้ด้วย โดยยอดเงินที่ต้องชำระจะถูกหักจากบัญชีเงินฝากของผู้ถือบัตรนั้นทันที

- **บัตรเครดิต (Credit Card)** เป็นบัตรที่ใช้ชำระค่าสินค้า/บริการหรือใช้เบิกเงินสดล่วงหน้า โดยมีกำหนดวงเงินการใช้จ่ายผ่านบัตร ระยะเวลาปลอดดอกเบี้ย และอัตราดอกเบี้ยหากเกินกำหนดระยะเวลาชำระหนี้

- **เงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money หรือ Electronic Money)** คือมูลค่าเงินที่บันทึกอยู่ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (เช่น ชิปคอมพิวเตอร์ในบัตรเครดิต เครือข่ายโทรศัพท์ หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต) ซึ่งผู้ใช้จะเติมเงิน/ชำระเงินล่วงหน้าไว้กับผู้ให้บริการ e-Money แล้วคอยหักมูลค่าเงินเมื่อใช้ e-Money ในการซื้อสินค้า/บริการแทนเงินสด

ในปัจจุบันมีการใช้ e-Money หลายรูปแบบ เช่น บัตรโดยสารรถไฟฟ้ายุโรป บัตรเติมเงินโทรศัพท์ กระเป๋าเงินบนสมาร์ตโฟน บัญชีเงินสดบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับการใช้จ่ายออนไลน์ จึงทำให้ e-Money มีชื่อเรียกอื่นอีกหลายชื่อ เช่น Multi-Purpose Card, Stored-Value Card, Smart Card, Prepaid Card, e-Purse หรือ e-Wallet เป็นต้น

e-Payment เติบโตอย่างก้าวกระโดด

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล และ ICT ทำให้ธุรกิจหรือประชาชนทั่วไปสามารถจ่ายแบบ e-Payment ได้สะดวก รวดเร็ว และง่ายขึ้น ระบบ e-Payment จึงได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นทั่วโลก รวมทั้งไทย ซึ่งตั้งแต่ปี 2553-2558 ปริมาณการใช้จ่ายผ่าน e-Payment เติบโตเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 18

ช่องทางการชำระเงินแบบ e-Payment ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ e-Money โดยในปี 2558 มีปริมาณธุรกรรม e-Money มากกว่า 880 ล้านรายการ เฉลี่ย 13.4 ครั้ง/คน/ปี ส่วนช่องทางการชำระเงินแบบ e-Payment ที่ **เติบโตมากที่สุด คือ การชำระเงินผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (mobile banking)** ซึ่งในปี 2558 ขยายตัวถึงร้อยละ 73

เมื่อพิจารณาการใช้บริการ e-Payment ต่อประชากรไทย พบว่าขยายตัวค่อนข้างสูง จาก 35 ครั้ง/คน/ปี ในปี 2557 เป็น 39 ครั้ง/คน/ปี ในปี 2558

ล่าสุด ในปี 2559 ปริมาณธุรกรรม (transaction volume) ผ่าน e-Payment สูงถึง 3,205.3 ล้านรายการ และมูลค่าการชำระเงิน (transaction value) ผ่าน e-Payment สูงถึง 327.7 ล้านบาท

ที่มา : รายงานระบบการชำระเงิน 2558 และสถิติระบบการชำระเงิน โดย ธนาคารแห่งประเทศไทย

e-Payment ดีอย่างไร

- ✓ ต้นทุนของ e-Payment มีมูลค่าเพียงครั้งหนึ่งถึงหนึ่งในสาม ของต้นทุนของการใช้เงินสด
- ✓ สะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา
- ✓ เพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงินของประชาชน (Financial Inclusion) โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล
- ✓ ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อทำธุรกรรม
- ✓ มีรูปแบบบริการให้เลือกใช้ได้หลากหลาย
- ✓ ปลอดภัย ลดความเสี่ยงจากการถือเงินสด
- ✓ ลดความเสี่ยงจากการทุจริตของพนักงาน
- ✓ มีหลักฐานตรวจสอบได้ง่ายทั้งผู้รับและผู้จ่าย
- ✓ เพิ่มศักยภาพการแข่งขันและสร้างโอกาสทางธุรกิจ ให้กับธุรกิจทั้งออฟไลน์และออนไลน์

e-Payment เป็นหัวใจสำคัญของธุรกิจ e-Commerce

จากข้อมูลของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ธุรกิจ e-Commerce เกือบทุกสาขาให้ความสำคัญกับการรับชำระเงินผ่านทางออนไลน์ โดยในแต่ละสาขามีธุรกิจมากถึงร้อยละ 70-90 ที่เปิดให้ลูกค้าสามารถชำระค่าสินค้า/บริการทางออนไลน์ได้ ทั้งนี้ ช่องทางการชำระเงินที่นิยมเปิดให้บริการมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บัตรเครดิตและบัตรเดบิต (ร้อยละ 45) e-banking เช่น Internet Banking และ Mobile Banking (ร้อยละ 29) ตามด้วยการชำระเงินผ่าน Mobile Payment Application หรือตัวแทน (Third party) เช่น mPAY, TrueMoney และ Airpay (ร้อยละ 23)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment)

ด้วยตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงพยายามผลักดันแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ เพื่อให้ประเทศไทยมีระบบ National e-Payment ที่ครบวงจร ได้มาตรฐานสากล สามารถรองรับธุรกรรมทางการเงินและกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้ดำเนินไปได้อย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น (Anytime, Anywhere, Any Device) ช่วยยกระดับศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy)

แผนยุทธศาสตร์นี้ ประกอบด้วย 5 โครงการสำคัญ ได้แก่

(1) ระบบพร้อมเพย์ (PromptPay) ซึ่งเป็นการชำระเงินแบบ Any ID ที่สะดวกและจดจำได้ง่ายขึ้น

(2) การขยายการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ส่งเสริมการใช้บัตรเดบิตแทนเงินสด และขยายจุดรับชำระ e-Payment ให้ทั่วถึงด้วยการกระจายอุปกรณ์รับชำระเงิน เช่น เครื่อง EDC ไปยังร้านค้าและหน่วยงานภาครัฐ

(3) การปรับปรุงระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Withholding Tax, e-Tax Invoice, e-Receipt, e-Filing) ซึ่งจะช่วยลดขั้นตอนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำธุรกรรมระหว่างรัฐและเอกชน

(4) e-Payment ภาครัฐ ซึ่งเป็นการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคมและพัฒนาระบบการชำระเงินภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์

(5) การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และมาตรการจูงใจ เช่น โครงการมอบโชคจากการใช้บัตรเดบิต

ร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ.

- การกำกับดูแลระบบและผู้ให้บริการ e-Payment ให้ปลอดภัยและน่าเชื่อถือก็สำคัญไม่น้อยไปกว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบ e-Payment
- ร่าง พรบ. ระบบการชำระเงินฯ จึงถูกตราขึ้น เพื่อให้การกำกับดูแลระบบและบริการการชำระเงิน เป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และมีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมากขึ้น
- ทำให้การกำกับดูแลอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายฉบับเดียว (เดิมมีกฎหมายหลายฉบับ) โดยมี ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานกำกับดูแล
- ขณะนี้ ร่าง พรบ. กำลังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กระทรวงพาณิชย์กับ e-Payment

ในส่วนของกระทรวงพาณิชย์นั้น ได้มีการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน

✓ **ภาครัฐ** : กระทรวงพาณิชย์เป็นหนึ่งในหน่วยงานนำร่องของโครงการระบบการรับชำระเงินกลางของบริการภาครัฐ (e-Payment Portal of Government) ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการชำระเงิน

ค่าบริการ นอกจากนี้ กระทรวงยังจะร่วมมือกับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) หรือ CAT ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบกลางการยื่นคำขอและชำระค่าธรรมเนียมของกระทรวงผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Centralized e-Submission and e-Payment) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานในการจัดการเอกสารและตรวจสอบการชำระเงิน และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการยื่นคำขอต่างๆ ต่อกระทรวงพาณิชย์ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว สามารถทำงานร่วมกันกับ e-Service ของกระทรวงในปัจจุบันให้เกิดประสิทธิภาพ และความปลอดภัยสูงสุด

✓ **ภาคเอกชน** : กระทรวงพาณิชย์มีนโยบายสำคัญในการส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) และการพัฒนาผู้ประกอบการไทยให้แข่งขันได้ในบริบทการค้ายุคใหม่ โดยกระทรวงได้ร่วมมือกับธุรกิจ E-marketplace การตลาดออนไลน์ และผู้ให้บริการธุรกรรมทางการเงินออนไลน์ จัดหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนาผู้ประกอบการ โดยเฉพาะ SMEs และธุรกิจท้องถิ่น ให้มีความรู้ด้าน e-Commerce ซึ่งรวมถึง e-Payment นอกจากนี้ กระทรวงยังพัฒนาต่อ ยอด Thaitrade.com ซึ่งเป็นเว็บไซต์ตลาดกลางออนไลน์ ให้รองรับระบบการชำระเงินออนไลน์และเชื่อมต่อกับระบบของผู้ประกอบการขนส่งสินค้าทั้งในและต่างประเทศ โดยนำร่องกับระบบสั่งซื้อสินค้าปริมาณไม่มาก (Small Order OK หรือ SOOK)

ข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมและใช้ประโยชน์จาก e-Payment

บุคคลทั่วไป	<ul style="list-style-type: none"> • ควรศึกษาข้อมูลและติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับ e-Payment เพื่อเป็นทางเลือกในการชำระเงิน • ใช้ระบบการแจ้งเตือน การตั้งรหัสผ่าน และการตั้งเงื่อนไขการใช้บริการ เพื่อรักษาความปลอดภัย
ผู้ประกอบการ	<ul style="list-style-type: none"> • ควรศึกษาข้อมูลและติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับ e-Payment ได้แก่ ช่องทางผู้ให้บริการ กฎระเบียบ สกิลเงินดิจิทัล (เช่น Bitcoin) และเทคโนโลยีใหม่ๆ อาทิ เทคโนโลยี Chip Card เทคโนโลยีการชำระเงินระยะใกล้ (แบบ NFC - Near Field Communication และ MST - Magnetic Secure Transmission) เทคโนโลยีการชำระเงินแบบไร้สัมผัส ตลอดจนเทคโนโลยีด้านความปลอดภัย (เช่น ระบบ Tokenization และระบบ One Time Password) เป็นต้น • ปรับตัวให้รองรับการชำระเงินแบบ e-Payment เช่น ติดตั้งเครื่อง EDC/EFTPOS เตรียมความพร้อมสำหรับการรับชำระเงินด้วยโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์อัจฉริยะอื่นๆ หรือเชื่อมโยงระบบกับผู้ให้บริการ e-Payment ที่เชื่อถือได้
ภาครัฐ	<ul style="list-style-type: none"> • ขับเคลื่อนนโยบาย E-Payment อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการส่งเสริมให้มีการใช้ e-Payment มากขึ้น ผ่านการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลความรู้ การลดต้นทุน (เช่น เครื่องรับบัตร ค่าธรรมเนียม) • ควบคู่กับปรับปรุงกฎระเบียบในการส่งเสริมและกำกับดูแล E-Payment ให้ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ ตลอดจนรองรับเทคโนโลยี สกุลเงินและการทำธุรกรรม/การชำระเงินใหม่ๆ • เร่งปรับเปลี่ยนระบบของหน่วยงานภาครัฐให้รองรับการรับ/โอน/ชำระเงินแบบ e-Payment

แหล่งข้อมูล

1. รายงานระบบการชำระเงิน 2558 โดย ธนาคารแห่งประเทศไทย
2. เอกสารการบรรยาย “ก้าวทันระบบการชำระเงิน ทางอิเล็กทรอนิกส์” โดย ธนาคารแห่งประเทศไทย
3. ข้อมูลและสถิติระบบการชำระเงิน โดย ธนาคารแห่งประเทศไทย (<https://www.bot.or.th>)
4. รายงานผลการสำรวจมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ปี 2559 โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
5. Website National e-Payment โดย กระทรวงการคลัง (<http://www.epayment.go.th>)

โดย : นางสุกัญญา ทองมา นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ กองนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สันติสุข อุตสาหกรรมและธุรกิจบริการ

e-Logistics : ระบบสารสนเทศเพื่อการค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน

ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามาทับทบบาทต่อการแข่งขันทางธุรกิจสูงมาก เห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินธุรกิจ หากนับย้อนกลับไปช่วง 5-10 ปี จนถึงปัจจุบัน กระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงการส่งสินค้าถึงมือผู้บริโภคซึ่งเป็นปลายทาง ล้วนแต่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องกับทั้งสิ้น เมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงเร็วอย่างนี้เราจะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอย่างไรไม่ให้เสียเปรียบคู่แข่ง

การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี นัยยะสำคัญต่อเศรษฐกิจโลก

เมื่อไม่ต้องการจะเสียเปรียบคู่แข่งกัน คงต้องถามตัวเองว่า ปัจจุบันมีเทคโนโลยีอะไรบ้าง อยู่ที่ไหน มีวิธีการใช้อย่างไร จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจหรือไม่ และต้องใช้เงินซื้อเทคโนโลยีมากน้อยเพียงใด คำถามเหล่านี้จะต้องหาคำตอบแทบทั้งสิ้น สำหรับผู้ที่ไม่คอยคุ้นเคยกับเทคโนโลยีมากนัก

เทคโนโลยี

ตามความหมายในงานานุกรณฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2555 เทคโนโลยี หมายถึง วิทยาการที่นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ อุตสาหกรรม เป็นต้น แต่ปัจจุบันวิทยาการเหล่านี้มีความก้าวหน้ามาก และถือเป็นจุดเปลี่ยนของการดำเนินธุรกิจในโลกปัจจุบันเลยทีเดียว ถึงแม้ว่าเทคโนโลยีจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิต สังคม และโลกของเราได้ทั้งหมด แต่บางเทคโนโลยีถ้านำมาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจอย่างมหาศาล จากรายงานของ McKinsey Global Institute ได้ระบุเทคโนโลยีมี 12 ประเภท ซึ่งจะเข้ามามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงโลก ได้แก่ อินเทอร์เน็ตไร้สาย, เทคโนโลยีอัตโนมัติในด้านการวิเคราะห์, Internet of Things, Cloud Computing, เทคโนโลยีหุ่นยนต์, ยานพาหนะไร้คนขับหรือกึ่งไร้คนขับ, เทคโนโลยีชีวภาพ (ซึ่งรวมถึงส่วนหนึ่งของสาขาพันธุศาสตร์หรือ genomics), อุปกรณ์หรือระบบกักเก็บพลังงาน, เทคโนโลยีการพิมพ์สามมิติ, เทคโนโลยีวัสดุคุณภาพสูง, เทคโนโลยีสำรวจและขุดเจาะน้ำมัน และเทคโนโลยีพลังงานทดแทน นอกจากนี้ยังมีการประเมินอีกว่าการนำเทคโนโลยี 12 ประเภทเข้ามาใช้ในการดำเนินธุรกิจจะเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจมูลค่ารวมประมาณ 14-33 ล้านล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ในปี 2025¹ เลยทีเดียว

การใช้เทคโนโลยีในเชิงการค้าของไทย

เมื่อการค้าดำเนินธุรกิจในปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic System) เข้ามาช่วยในการดำเนินธุรกิจ ตั้งแต่กระบวนการผลิตต้นทาง ไปจนถึงปลายทางคือขนส่งถึงมือผู้บริโภค นั้นแสดงว่าระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญอย่างแน่นอน โดยเฉพาะหากผู้ใช้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการธุรกิจได้ ย่อมได้เปรียบและเป็นคู่แข่งกันอย่างไม่เห็นฝุ่น และการส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยียังเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ต้องการขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวสู่ Thailand 4.0 ซึ่งต้องการเน้นขับเคลื่อนประเทศด้วยอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากภาคการผลิตไปเน้นภาคบริการให้มากขึ้น ดังนั้น การขับเคลื่อนประเทศด้านเทคโนโลยี โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ด้านบริหารจัดการธุรกิจ โดยเฉพาะสาขาโลจิสติกส์ จะเป็นการเพิ่มมูลค่าการค้าและพัฒนาประเทศให้ยั่งยืนในอนาคต

ทำไมต้องใช้เทคโนโลยีกับโลจิสติกส์

สาขาโลจิสติกส์ (Logistics) เป็นหนึ่งในธุรกิจบริการที่มีความสำคัญต่อประเทศ ซึ่งจะช่วยให้ไทยก้าวพ้นปัญหาประเทศที่ติดกับดักรายได้ปานกลางเพื่อก้าวเข้าสู่ประเทศที่มีรายได้สูง การพัฒนาและนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Logistics) เข้ามาช่วยในการพัฒนาประเทศไทย จะทำให้ผู้ประกอบการมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจมากยิ่งขึ้น

สำหรับข้อมูลการจัดสรรระยะด้านโลจิสติกส์ของไทย ปี 2559 โดยธนาคารโลก (The World Bank) ซึ่งเป็นการจัดอันดับดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ (Logistics Performance Index: LPI) ของประเทศต่าง ๆ 6 ด้าน ได้แก่ ประสิทธิภาพของกระบวนการพิธีการศุลกากร คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวกับการค้าและการขนส่ง ความสะดวกในการขนส่งที่มีธรรมเนียม ความเชี่ยวชาญและคุณภาพของบริการโลจิสติกส์ ความสามารถในการติดตามสถานะการขนส่ง และความตรงต่อเวลาในการขนส่งจนถึงจุดหมาย ไทยอยู่ในอันดับที่ 45 โดยมี LPI Score เท่ากับ 3.26 จาก 160 ประเทศ ส่วนในอาเซียน ไทยอยู่อันดับที่ 3 รองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย

ที่มา: The World Bank, <http://lpi.worldbank.org/international/global>, 28 สิงหาคม 2559

ในปี 2558 ต้นทุนโลจิสติกส์ของไทยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.0 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาพรวมของไทยให้สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจเป็น 3.5 แสนล้านบาทในปี 2560² นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาสัดส่วนของรูปแบบการขนส่งสินค้าภายในประเทศ ข้อมูลปี 2558 พบว่า การขนส่งทางถนนของไทยมีสัดส่วนสูงสุดประมาณร้อยละ 80.8 ของปริมาณการขนส่งสินค้าทั้งหมด รองลงมาคือการขนส่งทางน้ำ ซึ่งประกอบด้วย การขนส่งทางน้ำภายในประเทศร้อยละ 8.5 การขนส่งทางชายฝั่งทะเลร้อยละ 8.7 การขนส่งทางรางร้อยละ 1.9 และทางอากาศร้อยละ 0.01³

ยุทธศาสตร์การพัฒนาสาขาโลจิสติกส์ประเทศไทย

ด้วยบทบาทสำคัญของสาขาโลจิสติกส์ (Logistics) ต่อเศรษฐกิจไทย รัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์การค้าดำเนินงานสาขาโลจิสติกส์ที่ชัดเจน ประกอบด้วย 1) กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560 - 2579 (การขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวสู่ระบบเศรษฐกิจที่มีความเป็นชาติการค้า บนฐานการขยายตัวของธุรกิจบริการ) 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 (การกำหนดทิศทางการพัฒนา เพื่อให้มีระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐานสากล) 3) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทย ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2560 - 2564 (การยกระดับระบบโลจิสติกส์ของประเทศ สนับสนุนการเป็นศูนย์กลางทางการค้า การบริการ การลงทุนในภูมิภาคอาเซียน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย) 4) แผนยุทธศาสตร์กระทรวงคมนาคมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยฉบับที่ 2 พ.ศ. 2556-2560 (แผนรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 “ตลาดเดียวและฐานการผลิตร่วมกัน” เพื่อส่งเสริมการค้าเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตได้อย่างเสรีและทำให้เกิดการขนส่งข้ามแดนเพิ่มมากขึ้น) 5) แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555 - 2564 (พันธกิจมุ่งการเสริมสร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการและวิสาหกิจ) 6) คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ จะเห็นได้ว่า ทุกฝ่ายต่างมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาโลจิสติกส์เพื่อเป็นโลกขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยอย่างเต็มที่ แต่อย่างไรก็ดี ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุค 4.0 เราจำเป็นต้องพัฒนาการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และดิจิทัลให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาสาขาโลจิสติกส์ให้เป็นหนึ่งเดียวกันและมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจไทยได้ตลอดห่วงโซ่ โดยเฉพาะการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาเสริมความแข็งแกร่ง และเป็นสะพานในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจของไทยกับตลาดโลก เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของไทยให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ และก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางทางการค้าและผู้นำทางเศรษฐกิจการค้าในอนาคตได้อย่างมั่นคงต่อไป

ระบบ e-Logistics มีอะไรบ้าง

นิยามโลจิสติกส์ คือ กระบวนการวางแผนการควบคุมประสิทธิภาพการไหลเวียนของสินค้าและบริการ ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่กระบวนการจัดหัตถุดิบ การจัดการคลังสินค้า บริหารต้นทุน การขนส่ง ท่วงโซ่แห่งคุณค่า ไปจนถึงจุดที่มีการใช้งานถึงมือผู้บริโภค ดังนั้น นิยาม e-Logistics คือ การนำระบบสารสนเทศหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยในการทำให้การบริหารจัดการ/การจัดสรรปัจจัยต่างๆ ตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ มีความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดมากที่สุด ซึ่งระบบที่เชื่ออยู่ในปัจจุบันมีหลายระบบ ได้แก่ (1) PMS (Parking Management System) : การจัดการการขนส่งทางรถ ตั้งแต่การรับคำสั่ง การวางแผน การรายงาน การเก็บประวัติรถและพนักงาน รวมถึงการวางบิล (2) WMS (Warehouse Management System) : ระบบ

¹ <https://www.it24hrs.com/2016/disruptive-technologies-technology/>

² รายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทยประจำปี 2559, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กรกฎาคม 2560

³ สถิติคมนาคม, <http://www.news.mot.go.th/motc/portal/graph/np/index.asp>, 28 สิงหาคม 2560

บริหารคลังสินค้า การรับสินค้า การจัดเก็บ การย้ายสินค้า (3) Phase Management System : ระบบบริหารการขนส่ง เป็นการเจาะเน้นการบริหารการขนส่งในแต่ละรูปแบบ (4) CMS (Container Yard Management System) : รูปแบบการจัดการท่าลานตู้ Container (5) SMS (Ship Management System) : การจัดการสินค้าในเรือ เพื่อให้การขนถ่ายมีประสิทธิภาพ (6) MMS (Maintenance Management System) : การบริการการจัดการซ่อมบำรุง ควบคุมอะไหล่ ปริมาณช่าง ประวัติการซ่อม และ (7) LMS (Logistics Management System) : เป็นระบบการบริการการจัดการ Logistics ในรูปแบบของ One Stop Service⁴ เหล่านี้คือการนำซอฟต์แวร์เข้ามาใช้ในการดำเนินงานโลจิสติกส์และกิจกรรมในห่วงโซ่อุปทาน

ประโยชน์ของ e-Logistics

- ทำให้กระบวนการทำงานขององค์กรเป็นไปด้วยความถูกต้องและแม่นยำ ช่วยให้ได้รับข้อมูลข่าวสารครบถ้วน รวดเร็ว ทำให้การดำเนินงานธุรกิจสามารถประสานงานกันง่ายขึ้น เพิ่มความได้เปรียบกับคู่แข่งทางการค้า มีช่องทางการขายและจัดจำหน่ายมากขึ้น ทำให้สามารถขยายฐานกลุ่มลูกค้าได้ทั่วโลก
- ช่วยให้การบริการเป็นไปอย่างรวดเร็วและตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้สูง โดยลูกค้าในอนาคตที่มีแนวโน้มใช้เทคโนโลยีมากขึ้น
- ผู้ประกอบการสามารถนำระบบไปพัฒนาองค์กร ตลอดจนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ กฎหมายการขนส่งระหว่างประเทศ และการบริหารงานระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ

e-Logistics กับนโยบายภาครัฐ

รัฐบาลปัจจุบันให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และในการขับเคลื่อนสาขาโลจิสติกส์ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้มีระบบ e-Logistics มาใช้ในการให้บริการ อาทิ

(1) **สำนักนายกรัฐมนตรี** สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์แห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) รวมทั้งขับเคลื่อนและบูรณาการการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งและบริการของประเทศ ภายใต้กำกับของคณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ (กบส.) ตลอดจนผลักดันให้เกิดการปฏิบัติได้จริง

(2) **กระทรวงการคลัง** กรมศุลกากรพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว และอำนวยความสะดวกทางด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนการชำระค่าระหว่างประเทศ

(3) **กระทรวงคมนาคม** ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กรมเจ้าท่า กรมการขนส่งทางบก กรมท่าอากาศยาน กรมทางหลวง สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร และการท่าเรือแห่งประเทศไทย มีหน้าที่พัฒนาระบบ กลไก และบุคลากร รวมทั้งวางแนวนโยบายการพัฒนา กำกับดูแล และบูรณาการการขนส่งและการจราจร ให้มีอย่างเพียงพอ มีประสิทธิภาพ ทัวถึง คุ่มค่า และเป็นธรรม

(4) **กระทรวงอุตสาหกรรม** ได้แก่ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยสำนักโลจิสติกส์ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนแผนแม่บทการพัฒนาระบบโลจิสติกส์อุตสาหกรรม ซึ่งเป็นผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์อุตสาหกรรม ภายใต้ กบส. ให้สามารถบรรลุตามเป้าประสงค์ในการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับห่วงโซ่อุปทานของภาคอุตสาหกรรมไทย โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์สำนักฯ ประจำปี 2555 - 2559 ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเป็นมืออาชีพด้านการจัดการโลจิสติกส์ในสถานประกอบการของภาคอุตสาหกรรม (Professional Manufacturing Logistics Management)
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและการเชื่อมโยงระหว่างห่วงโซ่อุปทานของภาคอุตสาหกรรม (Supply Chain Collaboration and Networking)
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสนับสนุนให้เกิดปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของห่วงโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมเป้าหมาย (National Supply Chain Competitiveness Enabling Factors)

(5) กระทรวงพาณิชย์

(5.1) กรมการค้าภายใน ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบให้บริการของผู้ประกอบการค้าปลีกสินค้า กิจกรรมโซโล และกิจการท่องเที่ยวให้มีระบบการจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับ

(5.2) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ดำเนินการ 3 ประเด็นที่มีความต่อเนื่อง ได้แก่ 1) การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพธุรกิจภาพรวม โดยการฝึกอบรมตามประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญหรือตามแนวโน้มความต้องการของเศรษฐกิจโลก 2) การยกระดับมาตรฐานคุณภาพธุรกิจผู้ให้บริการโลจิสติกส์สู่มาตรฐาน ISO 9001 และ 3) การสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ให้บริการโลจิสติกส์ อาทิ การจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นใน

การประกอบธุรกิจ การจัดกิจกรรมเพื่อแสดงศักยภาพของผู้ให้บริการโลจิสติกส์ให้แก่ผู้ประกอบการภายในธุรกิจโลจิสติกส์และธุรกิจบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การนำผู้ให้บริการโลจิสติกส์ไปสำรวจเส้นทางตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ

(5.3) กรมการค้าต่างประเทศ ดำเนินการกำกับดูแล และอำนวยความสะดวกทางการค้า (นำเข้า - ส่งออก) ภายใต้พระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้า มาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 (ออกใบอนุญาต/ใบรับรองต่างๆ สำหรับระบบ NSW (National Single Window) ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกับกรมศุลกากร และระบบ ASW (ASEAN Single Window) ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกับกลุ่มประเทศอาเซียน) รวมทั้งเป็นหน่วยงานกลางในการหารือความร่วมมือ และเจรจาในการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคทางการค้าผ่านคณะกรรมการต่างๆ อาทิ คณะกรรมการอำนวยความสะดวกการขนส่งแห่งชาติ (National Transport Facilitation Committee: NTFCC) ตามข้อตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคตลุมแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion Cross-Border Transport Agreement: GMS CBTA)

(5.4) กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ดำเนินการเจรจาความตกลงต่างๆ เพื่อเปิดตลาดการค้า การบริการ และการลงทุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการโลจิสติกส์

(5.5) กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ดำเนินการ 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) การส่งเสริมการให้บริการโลจิสติกส์ที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) และการยกระดับผู้ให้บริการโลจิสติกส์แต่ละประเภท ให้ได้รับการรับรองคุณภาพระดับมาตรฐานสากล และ 2) การส่งเสริมกิจกรรมการสร้างเครือข่ายของผู้ให้บริการโลจิสติกส์ไทย อาทิ กิจกรรมสร้างเครือข่ายการพบปะระหว่างผู้ให้บริการโลจิสติกส์ไทยและต่างชาติ ทั้งในรูปแบบของ Incoming Activities และ Outgoing Activities

(5.6) สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า มีหน้าที่ในการจัดทำและพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การค้าธุรกิจบริการภาพรวม และรายสาขา (อาทิ โลจิสติกส์ การค้า) โดยการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่างๆ รวมทั้ง รวบรวม จัดเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจและสถานการณ์การค้าธุรกิจบริการในภาพรวม และรายสาขา ทั้งภายในและระหว่างประเทศ คาดการณ์แนวโน้มเพื่อใช้ในการวางแผน จัดทำแผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การค้าธุรกิจบริการ ประสานความร่วมมือและบูรณาการเชื่อมโยงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การค้าธุรกิจบริการร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาสังคม ตลอดจนกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า พร้อมเสนอแนวทางปรับปรุงแก้ไข

ทิศทางพัฒนาแบบ e-Logistics ไทย

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีบริษัทที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาระบบสารสนเทศและอิเล็กทรอนิกส์จำนวนน้อยเมื่อเทียบกับบริษัทส่วนใหญ่ที่ดำเนินการโดยชาวต่างชาติ เนื่องจากมีความพร้อมด้านองค์ความรู้ เทคโนโลยี และการนำเอานวัตกรรมที่มีความก้าวหน้าเข้ามาประยุกต์ใช้ SMEs ไทยประสบปัญหาในการนำระบบ e-Logistics เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการธุรกิจ ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะมีต้นทุนสูง ขาดความรู้ในการใช้งานหรือประยุกต์ใช้กับระบบที่ดำเนินการอยู่ หรือขาดเครื่องมือที่จำเป็นในการบริหารจัดการ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อเศรษฐกิจโลกอย่างมาก ในอนาคตบางเทคโนโลยีอาจเปลี่ยนแปลงโลกไปอย่างสิ้นเชิง และทำให้ผู้ประกอบการของไทยไม่สามารถปรับตัวได้ทันการเปลี่ยนแปลงนั้น จนทำให้ขาดความสามารถในการแข่งขันไปนั่นเอง ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้น **แนวทางการดำเนินงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งการปรับตัวของ SMEs ดังนี้**

- กำหนดเป้าหมาย และทิศทางการสนับสนุนระบบ e-Logistics ให้ชัดเจน โดยเฉพาะการพัฒนาแบบสารสนเทศเพื่อรองรับการขยายตัวของระบบ e-Logistics
- สนับสนุนงบประมาณในการวิจัยและพัฒนาแบบ e-Logistics ให้ครอบคลุมมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาแบบสารสนเทศอื่นที่เกี่ยวข้องกับความต้องการอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ให้สามารถเชื่อมต่อและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้มากขึ้น
- สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนากำลังคนด้านโลจิสติกส์ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต
- ให้ความรู้ และพัฒนาองค์ความรู้ในการนำ e-Logistics เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการโลจิสติกส์ และเชื่อมโยงกับการให้บริการหลังการขาย รวมทั้ง เสนอแนะแนวทางการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดังกล่าว เพื่อสร้างแรงจูงใจในการนำระบบ e-Logistics มาใช้มากขึ้น

• ให้การสนับสนุน และส่งเสริมการพัฒนาซอฟต์แวร์ (Software) ที่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ รวมทั้ง สร้างเครือข่าย/เว็ปพอร์ทัลสำหรับผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่มีนโยบายระดับการให้บริการ e-Logistics รูปแบบใหม่ๆ และให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถาบันการศึกษา หน่วยงานเชิงวิชาการ เพื่อร่วมกันพัฒนาซอฟต์แวร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ e-Logistics ให้มีความก้าวหน้า เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

⁴ <http://www.logisticcafe.com/2009/09/e-logistics/>

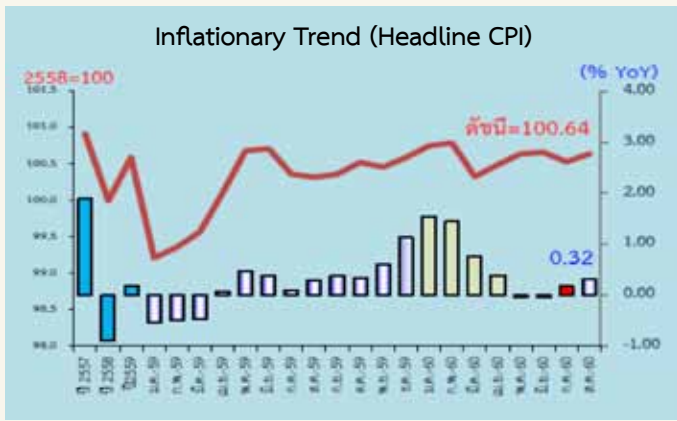
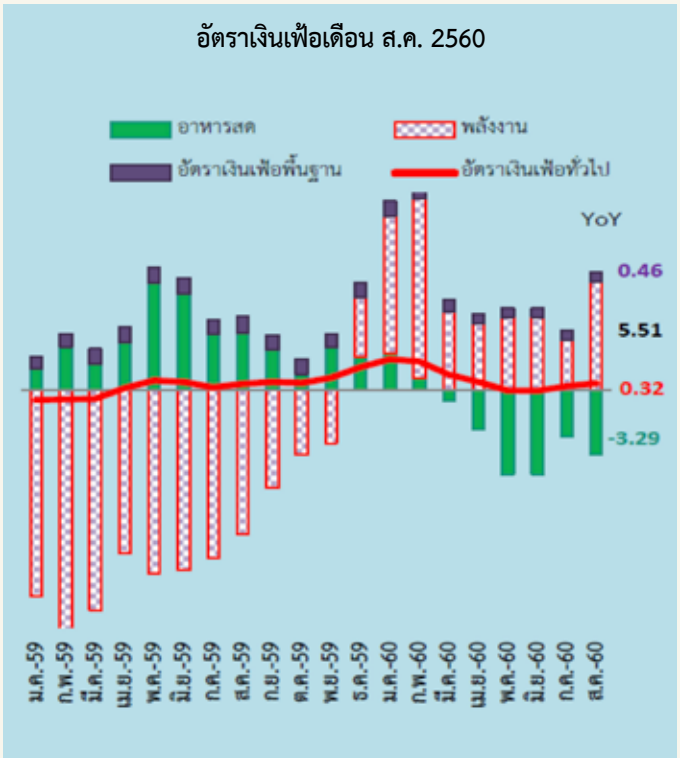

ภาพรวมเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจไทยได้รับแรงสนับสนุนจากอุปสงค์ในประเทศและอุปสงค์ต่างประเทศ สะท้อนจากการส่งออกที่ขยายตัวในระดับสูง รวมทั้งจากการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนที่ขยายตัวได้ดีต่อเนื่อง อีกทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทยยังขยายตัวได้ดี การลงทุนมีสัญญาณดีขึ้นจากการลงทุนในหมวดเครื่องยนต์เครื่องจักร แม้ว่าราคาก๊าซธรรมชาติที่แพงขึ้นในส่วนของอุปทานนั้น ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรขยายตัวได้ดีต่อเนื่อง โดยสรุปแล้ว เศรษฐกิจไทยยังมีเสถียรภาพในเกณฑ์ดี มีความมั่นคงและสามารถรองรับความเสี่ยงจากการผันผวนของเศรษฐกิจโลกได้ดี สะท้อนจากอัตราเงินเฟ้อ อัตราการว่างงานและสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ขณะที่ทุนสำรองระหว่างประเทศยังคงอยู่ในระดับสูง

ดัชนีชี้วัดเศรษฐกิจที่สำคัญ

ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI)

คาดการณ์อัตราเงินเฟ้อปี 2560 (ณ ก.ค. 2560)

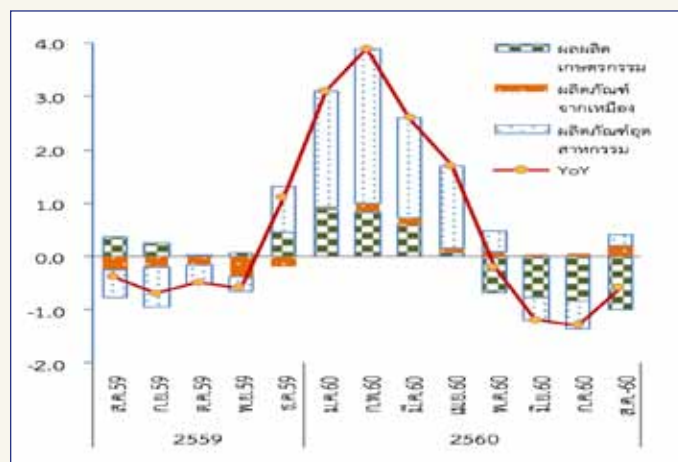
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	0.7 - 1.7 (YoY)
GDP ¹	3.0 - 4.0 (YoY)
Dubai Oil ¹	45 - 55 USD/Barrel
Exchange Rate ¹	34.0 - 36.0 Baht/USD

อัตราเงินเฟ้อทั่วไป เดือนสิงหาคม 2560 ปรับสูงขึ้นร้อยละ 0.32 ต่อเนื่องจากเดือนกรกฎาคม 2560 ที่สูงขึ้นร้อยละ 0.17 จากสินค้ากลุ่มพลังงาน โดยเฉพาะราคาน้ำมันเชื้อเพลิงขายปลีกภายในประเทศที่ปรับตัวสูงขึ้นตามราคาน้ำมันดิบตลาดโลก จากพายุเฮอริเคนฮาร์วีย์ถล่มชายฝั่งเท็กซัสและหลุยเซียน่าของสหรัฐฯ ทำให้กำลังการผลิตลดลง 10% ของทั้งหมด ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ย 8 เดือนขยายตัวเล็กน้อย ร้อยละ 0.56

ระดับราคาสินค้าและบริการ ในเดือนสิงหาคม 2560 สูงขึ้นร้อยละ 0.11 จากเดือนกรกฎาคม 2560 เป็นผลจากหมวดสินค้าอื่นๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม (ค่าเช่าบ้าน เครื่องนุ่งห่ม ค่าของใช้ส่วนบุคคล น้ำมันเชื้อเพลิง สุรา) รวมทั้งอาหารบริโภค-ในบ้าน และนอกบ้านที่ปรับตัวสูงขึ้น โดยมีภาวะความเคลื่อนไหวของราคาสินค้าสำคัญดังนี้

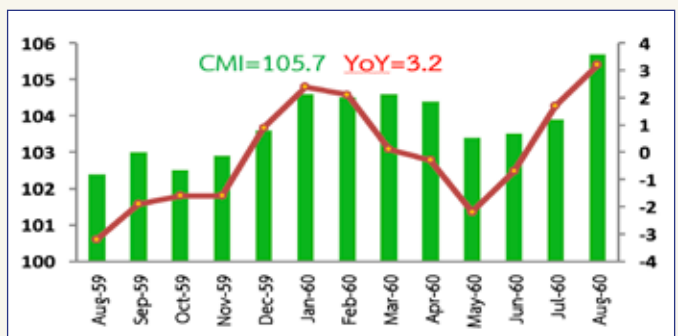
- ค่าเช่าบ้าน ราคาสูงขึ้นร้อยละ 0.07
- เครื่องนุ่งห่ม ราคาสูงขึ้นร้อยละ 0.12 เช่น เสื้อผ้าสตรี และผลิตภัณฑ์รองเท้า เป็นต้น
- บริภัณฑ์อื่นๆ ที่ใช้ในบ้าน ราคาสูงขึ้นร้อยละ 0.05 เช่น เตอบไมโครเวฟ เครื่องปรับอากาศ เครื่องซักผ้า เป็นต้น
- ค่าโดยสารเรือ ราคาสูงขึ้นร้อยละ 4.82 จากราคาน้ำมันดีเซลที่ปรับสูงขึ้น
- น้ำมันเชื้อเพลิง ราคาสูงขึ้นร้อยละ 2.64 (น้ำมันเบนซิน 95 ดีเซล แก๊สโซฮอล์ 91 95 E20 และ E85) ตามภาวะตลาดโลก
- อาหารสำเร็จรูป สูงขึ้นร้อยละ 0.22 เช่น กับข้าวสำเร็จรูป อาหารเข้าอาหารเย็น (อาหารตามสั่ง) เป็นต้น
- ผักสดและผลไม้ ราคาลดลงร้อยละ 2.35 เช่น ผักคะน้า ผักชี ขึ้นฉ่าย ต้นหอม เฉาก๊วย ทุเรียน ลำไย แก้วมังกร จากสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโตของพืชผัก และเป็นฤดูกาลของผลไม้หลายชนิด

ดัชนีราคาผู้ผลิต (PPI)

ดัชนีราคาผู้ผลิตของประเทศ แบ่งตามกิจกรรมการผลิต (CPA : Classification of Products by Activity) เดือนสิงหาคม 2560 (ปี2553 = 100) เท่ากับ 101.3 เทียบกับเดือนสิงหาคม 2559 ปรับตัวลดลงร้อยละ 0.6 สาเหตุจากการลดลงของดัชนีราคา หมวดผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม ลดลงร้อยละ 7.3 จากกลุ่มสินค้าผลผลิตการเกษตร สัตว์มีชีวิตและผลิตภัณฑ์ ขณะที่หมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สูงขึ้นร้อยละ 0.2 จากสินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี เยื่อกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ ผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก โลหะขั้นมูลฐานและผลิตภัณฑ์โลหะ และหมวดเครื่องจักร ส่วนประกอบและอุปกรณ์ และหมวดผลิตภัณฑ์จากเหมือง สูงขึ้นร้อยละ 6.3 จากกลุ่มสินค้าปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติและกลุ่มแร่โลหะ

ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (CMI)

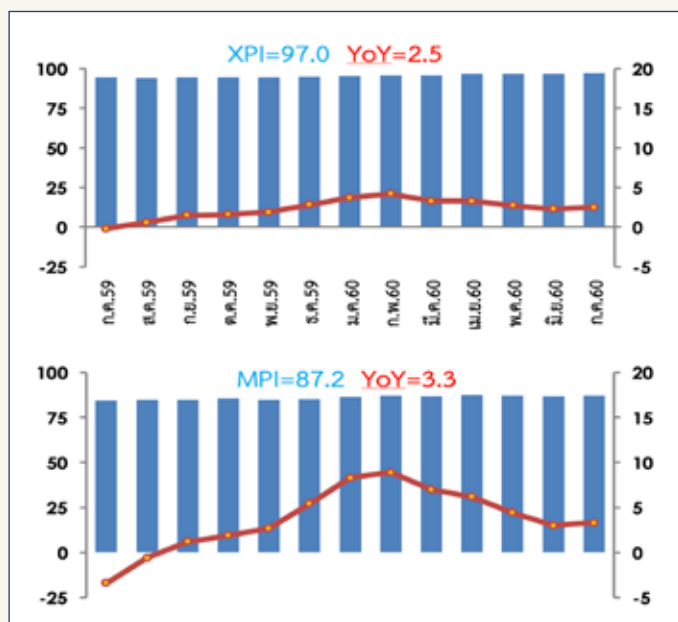
ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างเดือนสิงหาคม 2560 เท่ากับ 105.7 เทียบกับเดือนสิงหาคม 2559 ขยายตัวต่อเนื่อง โดยสูงขึ้นร้อยละ 3.2 ปัจจัยหลักเป็นผลจากดัชนีราคาหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก สูงขึ้นร้อยละ 16.1 หมวดไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ สูงขึ้นร้อยละ 4.4 หมวดผลิตภัณฑ์คอนกรีต สูงขึ้นร้อยละ 0.9 หมวดวัสดุฉนวนสูงขึ้นร้อยละ 2.0

เมื่อเทียบกับเดือนกรกฎาคม 2560 ดัชนีราคาสูงขึ้นร้อยละ 1.7 จากการสูงขึ้นของดัชนีราคาหมวดไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ สูงขึ้นร้อยละ 0.2 (ไม้คาน ไม้โครงคร่าว) ราคาไม้นำเข้าปรับสูงขึ้น หมวดซีเมนต์ สูงขึ้นร้อยละ 0.3 (ปูนซีเมนต์ผสม) ผู้ประกอบการให้ส่วนลดน้อยลง หมวดผลิตภัณฑ์คอนกรีต สูงขึ้นร้อยละ 0.3 (ซีทไฟลคอนกรีต) ต้นทุนสูงขึ้นตามราคาซีเมนต์และลวดเหล็กอัดแรง หมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก สูงขึ้นร้อยละ 7.4 (เหล็กเส้นกลมผิวเรียบ-ข้ออ้อย เหล็กฉาก เหล็กตัว I เหล็กตัว H เหล็กทรงน้ำ ลวดเหล็กเสริมคอนกรีตอัดแรง ตะแกรงเหล็กสำเร็จรูป) ราคาวัตถุดิบสูงขึ้น ได้แก่ สินแร่เหล็ก บิลเล็ต และเศษเหล็ก หมวดอุปกรณ์ไฟฟ้าและประปา สูงขึ้นร้อยละ 0.5 (สายเคเบิล สายไฟฟ้า ตะแกรงกรองผง) หมวดที่ดัชนีราคาลดลง ได้แก่ หมวดสุขภัณฑ์ ลดลงร้อยละ 0.2 (สายฉีดชำระ และราวแขวนผ้า) ผู้จำหน่ายลดราคาเพื่อกระตุ้นยอดขาย หมวดวัสดุก่อสร้างอื่นๆ ลดลงร้อยละ 0.1 (ยางมะตอย) ราคาวัตถุดิบลดลงตามราคาน้ำมันดิบ หมวดที่ดัชนีราคาไม่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ หมวดกระเบื้อง และหมวดวัสดุฉนวน

ดัชนีราคาส่งออก-นำเข้า (XPI-MPI)

ดัชนีราคาส่งออก เดือนกรกฎาคม 2560 เทียบกับเดือนกรกฎาคม 2559 สูงขึ้นร้อยละ 2.5 เป็นการปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่องทุกหมวดสินค้า โดยสินค้าสำคัญที่ราคาสูงขึ้น ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป เคมีภัณฑ์ เม็ดพลาสติก เครื่องใช้ไฟฟ้า เหล็ก อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป น้ำตาลทราย ยางพารา ไก่และกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง เนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกปรับตัวดีขึ้น ส่งผลให้มีการต้องการสินค้าจากตลาดต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

ดัชนีราคานำเข้า เดือนกรกฎาคม 2560 เทียบกับเดือนกรกฎาคม 2559 ปรับสูงขึ้นร้อยละ 3.3 โดยเป็นการปรับสูงขึ้นของหมวดสินค้าเชื้อเพลิงเป็นหลัก หมวดสินค้าทุน หมวดสินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป และหมวดสินค้าอุปโภคบริโภค ขณะที่ดัชนีราคานำเข้าหมวดยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่งปรับลดลง

การค้าระหว่างประเทศของไทย : กรกฎาคม 2560

การส่งออก

การส่งออกของไทยในเดือนกรกฎาคม 2560 ขยายตัวในระดับสูงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 5 ที่ร้อยละ 10.5 หรือคิดเป็นมูลค่า 18,852 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก โดยการส่งออกยังคงขยายตัวได้ดีในทุกตลาดสำคัญ โดยเฉพาะตลาดจีน ตะวันออกกลาง CLMV อาเซียน 9 และสหรัฐฯ อีกทั้งขยายตัวในระดับสูงในทุกกลุ่มสินค้า โดยกลุ่มสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 9 ทั้งในด้านราคาและปริมาณ อาทิ ข้าว ผักผลไม้สดแช่แข็งกระป๋องและแปรรูป ยางพารา ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ไก่สดแช่แข็งและแปรรูป และน้ำตาลทราย ในขณะที่กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 5 โดยเฉพาะรถยนต์และส่วนประกอบ เครื่องจักรและส่วนประกอบ และผลิตภัณฑ์ยาง

การส่งออกไปตลาดสำคัญๆ ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และขยายตัวในทุกตลาดสำคัญ โดยการส่งออกไปยังตลาดหลักขยายตัวถึงร้อยละ 9.8 ซึ่งการส่งออกไป สหรัฐฯ ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป ขยายตัวร้อยละ 11.6 9.1 และ 8.3 ตามลำดับ สำหรับตลาดศักยภาพสูง ขยายตัวร้อยละ 15.4 โดยมีสาเหตุสำคัญจากการขยายตัวสูงอย่างต่อเนื่องของตลาดจีนที่ร้อยละ 29.2 สำหรับแนวโน้มการส่งออกของไทยในปี 2560 คาดว่าจะขยายตัวได้ใกล้เคียงกับเป้าหมายที่กระทรวงพาณิชย์วางไว้ที่ร้อยละ 5.0 โดยได้รับแรงขับเคลื่อนจากอุปสงค์ของประเทศคู่ค้าสำคัญ โดยเฉพาะประเทศคู่ค้าในแถบเอเชีย ประกอบกับแนวโน้มสินค้าอุตสาหกรรมหลายรายการสามารถกลับมาขยายตัวได้ในระดับสูง โดยเฉพาะสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์ยาง

การนำเข้า

เดือนกรกฎาคม 2560 มีมูลค่า 19,040 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 18.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการขยายตัวของอัญมณี เงินแท่งและทองคำแท่ง (+258.9%) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ (+4.3%) น้ำมันดิบ (+18.2) เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ (+15.6%) เคมีภัณฑ์ (+9.9%) แหล่งนำเข้าสำคัญของไทย 5 อันดับแรก ได้แก่ จีน (+3.5%) ญี่ปุ่น (+9.7%) สหรัฐอเมริกา (+17.9%) มาเลเซีย (+5.0%) สิงคโปร์ (+40.4%)

ดุลการค้า

เดือนกรกฎาคม 2560 ขาดดุลการค้ามูลค่า 188 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่ภาพรวมดุลการค้า 2560 (ม.ค.-ก.ค.) เกินดุลการค้ามูลค่า 6,893 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ราคาสินค้าส่งออก-นำเข้า

ดัชนีราคาสินค้าส่งออกเดือนกรกฎาคม 2560 อยู่ที่ 97.0 (ปี2555=100) สูงขึ้นร้อยละ 2.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาส่งออกหมวดสินค้าเกษตรกรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 หมวดสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร ขยายตัวร้อยละ 8.5 หมวดสินค้าอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 และหมวดสินค้าแร่และเชื้อเพลิง เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.3

การค้าระหว่างประเทศของไทย

	ก.ค. 60		ม.ค.-ก.ค. 2560	
	มูลค่าล้านเหรียญ	(%YoY)	มูลค่าล้านเหรียญ	(%YoY)
ส่งออก	18,963	10.48	132,399	8.20
นำเข้า	19,040	18.45	125,616	15.50
ดุลการค้า	-188		6,893	

สินค้าและตลาดส่งออก 5 อันดับแรก เดือน มิ.ย. 60

สินค้า	มูลค่า	Δ	สัดส่วน	ประเทศ	มูลค่า	Δ	สัดส่วน
	(ล้าน USD)	(%YoY)	(%)		(ล้าน USD)	(%YoY)	(%)
รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	2,162	22.3	11.5	จีน	2,301	29.2	12.2
เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	1,454	7.5	7.7	สหรัฐฯ อเมริกา	2,295	11.6	12.2
เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	845	53.0	4.5	ญี่ปุ่น	1,705	9.1	9.0
ผลิตภัณฑ์ยาง	809	45.8	4.3	เวียดนาม	955	31.3	5.1
เม็ดพลาสติก	691	10.4	3.7	ออสเตรเลีย	817	-14.0	4.3

สินค้าและแหล่งนำเข้า 5 อันดับแรก เดือน มิ.ย. 60

สินค้า	มูลค่า	Δ	สัดส่วน	ประเทศ	มูลค่า	Δ	สัดส่วน
	(ล้าน USD)	(%YoY)	(%)		(ล้าน USD)	(%YoY)	(%)
อัญมณี เงินแท่ง และทองคำ	1,763	258.9	9.3	จีน	3,779	3.5	19.9
เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	1,660	4.3	8.7	ญี่ปุ่น	2,733	9.7	14.4
น้ำมันดิบ	1,601	18.2	8.4	สหรัฐฯ อเมริกา	1,091	17.9	5.7
เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	1,449	15.6	7.6	มาเลเซีย	993	5.0	5.2
เคมีภัณฑ์	1,243	9.9	6.5	สิงคโปร์	771	40.4	4.1

ดัชนีราคาส่งออก-นำเข้า

ดัชนีราคา	การเปลี่ยนแปลง (%MoM)			การเปลี่ยนแปลง (%YoY)	
	พ.ค. 60	มิ.ย. 60	ก.ค. 60	ก.ค. 60	ม.ค. - ก.ค. 60
ส่งออก	0.2	0.1	0.2	2.5	3.2
นำเข้า	-0.2	-0.5	0.3	3.3	5.8

หมายเหตุ: มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ดัชนีราคาสินค้านำเข้าเดือนกรกฎาคม 2560 อยู่ที่ 87.2 (ปี 2555=100) ขยายตัวร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคานำเข้าหมวดสินค้าเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.8 หมวดสินค้าทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 สินค้าสินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูปเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 และหมวดสินค้าอุปโภคบริโภค เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 ขณะที่หมวดยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่งลดลงร้อยละ 1.5

สถานการณ์ราคาทองคำ ราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยน และราคาสินค้าเกษตร : สิงหาคม 2560

ราคาทองคำ

ราคาทองคำเดือนสิงหาคมเฉลี่ยอยู่ที่ 20,092.3 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า เนื่องจากความกังวลจากความขัดแย้งระหว่างเกาหลีเหนือและสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น ส่วนใน 8 เดือนแรกของปี 2560 ราคาทองคำเคลื่อนไหวในกรอบแคบๆ อย่างต่อเนื่องที่ 19,600 - 21,600 บาท สะท้อนถึงแม้ว่าความกังวลที่เพิ่มขึ้นนักลงทุนยังมีการลงทุนหรือเก็งกำไรในทองคำค่อนข้างน้อย ขณะที่ในช่วงที่เหลือของปี 2560 ราคาทองคำยังมีแนวโน้มปรับตัวในลักษณะเดียวกันกับครึ่งปีแรก โดยเปลี่ยนแปลงในกรอบแคบๆ อย่างต่อเนื่องที่ 19,000 - 22,000 บาท

ราคาน้ำมัน

ราคาน้ำมันดิบเดือนสิงหาคมปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยราคาน้ำมันดิบ WTI เฉลี่ยอยู่ที่ 48.02 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนหน้าซึ่งอยู่ที่ 46.77 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เนื่องจากปริมาณน้ำมันคงคลังของสหรัฐฯ ปรับลดมากกว่าคาดการณ์และเป็นระดับต่ำสุดนับจากเดือนมกราคม 2559 รวมทั้งเป็นผลจากค่าเงินดอลลาร์ที่ยังคงอ่อนค่า ขณะที่ค่าเฉลี่ย 8 เดือนแรกของปี 2560 อยู่ที่ 49.42 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ทั้งนี้ ส.ค. ได้ปรับประมาณการราคาน้ำมันดิบ (Dubai) ในปี 2560 มาอยู่ที่ 45.0 - 55.0 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล โดยคาดว่าในช่วงครึ่งปีหลังราคาน้ำมันจะเคลื่อนไหวในช่วง 47.0 - 52.0 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล

อัตราแลกเปลี่ยน

ค่าเงินบาทเดือนสิงหาคมเฉลี่ยอยู่ที่ 33.26 บาทต่อเหรียญสหรัฐ เป็นระดับแข็งค่ามากสุดในรอบ 28 เดือน โดยแข็งค่าขึ้นจากเดือนก่อนหน้าร้อยละ 1.4 เนื่องจากเงินเหรียญสหรัฐอ่อนค่าจากความไม่แน่นอนทางการเมืองภายในประเทศและความกังวลจากสถานการณ์เกาหลีเหนือเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ส.ค. คาดว่าอัตราแลกเปลี่ยนในปี 2560 จะอยู่ที่ 34.0 - 36.0 บาทต่อเหรียญสหรัฐ

สินค้าเกษตร

ข้าว ราคาขายส่งเฉลี่ยข้าวขาว 5% (ใหม่) เดือนสิงหาคม 2560 ปรับตัวลดลงจากเดือนกรกฎาคม จากราคา 1,293.42 บาท/100 กิโลกรัม เป็น 1,164.09 บาท/100 กิโลกรัม เนื่องจากในช่วงนี้ไม่มีคำสั่งซื้อข้าวลือตใหญ่จากตลาดต่างประเทศเข้ามาช่วยกระตุ้นราคา ส่งผลให้ราคาข้าวส่งออกของไทยลดลง และประเทศคู่แข่งสำคัญ เช่น ปากีสถาน ได้ลดราคาข้าวลงจากเดิม ประกอบกับผลผลิตข้าวนาปรังกำลังทยอยออกสู่ตลาดมากในช่วงนี้ ส่วนราคาขายส่งเฉลี่ยข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 (ใหม่) ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากราคา 2,306.57 บาท/100 กิโลกรัม เป็น 2,412.07 บาท/100 กิโลกรัม เนื่องจากมีคำสั่งซื้อข้าวหอมมะลิจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ น.ช. ได้พิจารณามาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปีการผลิต 2560/61 ด้านการตลาด 3 โครงการคือ 1. มาตรการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร 2. โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้กับผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อกข้าว 3. มาตรการสินเชื่อเพื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปีของ ธ.ก.ส.

ยางพารา ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 และราคาขายแท่ง STR 20 (ราคาเฉลี่ยท่าเรือกรุงเทพฯ และท่าเรือสงขลา) เดือนสิงหาคม 2560 เฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 62.48 บาท และ 51.13 บาท ตามลำดับ เนื่องจากหลายพื้นที่ปลูกยางของไทยมีฝนตกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้อุปทานยางน้อยลง ประกอบกับมาตรการแก้ไขปัญหาราคายางของรัฐบาลยังเป็นปัจจัยหนุนไม่ให้ราคายางปรับตัวลดลง อีกทั้งยังได้รับปัจจัยสนับสนุนจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น ข้อมูลเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่สดใส เช่น ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคสหรัฐฯ ช่วงครึ่งแรกของเดือนสิงหาคมปรับตัวสูงขึ้นสู่ระดับ 97.6 ธนาคารกลางสหรัฐฯ (เฟด) ปรับเพิ่มตัวเลขคาดการณ์ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ไตรมาส 3 จะขยายตัวร้อยละ 2.09 สูงกว่าระดับร้อยละ 1.96 ที่คาดการณ์ไว้ก่อนหน้านี้ เป็นต้น กอปรกับความแข็งแกร่งของอุตสาหกรรมยานยนต์จีน ที่มียอดขายรถยนต์ในจีนเดือนสิงหาคมเพิ่มขึ้นเกิดคาด

ราคาสินค้ารายเดือน

สินค้า	เดือน	ก.ค.-60	ส.ค.-60	%Δ(MOM)	ม.ค.-ส.ค.59	ม.ค.-ส.ค.60	%Δ(YOY)
ข้าว : (Baht/100Kg)							
ข้าวขาว 5% (ใหม่)		1,293.42	1,164.09	-10.00	1,288.44	1,224.48	-4.96
ข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2		2,306.57	2,427.07	5.22	2,286.44	2,130.80	-6.81
ยางพารา : (Baht/Kg)							
แผ่นรมควัน ชั้น 3 (f.o.b)		61.11	62.48	2.24	54.32	75.65	39.27
ยางแท่ง STR20 (f.o.b)		51.68	54.13	4.74	44.90	64.70	44.09
ทองคำ							
ลอนดอน PM (USD/Troy oz.)		1,236.22	1,226.56	-0.78	1,228.15	1,221.07	-0.58
ไทย (THB/Baht)		19,698.08	20,092.31	2.00	20,784.51	20,187.81	-2.87
น้ำมันดิบ : (USD/BBL)							
WTI		46.77	48.02	2.67	40.82	49.42	21.06
อัตราแลกเปลี่ยน							
THB/USD		33.75	33.26	-1.44	35.33	34.41	-2.61

ที่มา : CEIC

กระทรวงพาณิชย์เปิดเกมรุกการค้าชายแดน

1 ประเดิมที่แม่สอด

กระทรวงพาณิชย์เร่งผลักดันให้เขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอดเป็น ศูนย์ค้าปลีกค้าส่งที่ใหญ่ที่สุดระหว่างไทย - เมียนมาร์ คาดว่า เขตฯ นี้ จะมีส่วนช่วยให้การส่งออกในพื้นที่ แม่สอด - เมียนมาร์ เพิ่มขึ้นเป็น 3 แสนล้านบาท ภายในปี 2560 หรือเพิ่มขึ้นถึง 380 เปอร์เซ็นต์ จาก ปี 2559

2 โอกาสการค้า-การลงทุน

ไทยมีสัดส่วนการค้าชายแดนกับเมียนมาร์ คิดเป็นอันดับหนึ่งใน กลุ่ม clm หรือราวร้อยละ 50 ของกลุ่ม clm คิดเป็นร้อยละ 80 ของ การค้ารวมไทย - เมียนมาร์ ในปี 2559 การค้าชายแดนไทย - เมียนมาร์ มีมูลค่ารวม 1.87 แสนล้านบาท โดยเป็นการส่งออก 1.09 แสนล้านบาท และนำเข้า 0.78 แสนล้านบาท ซึ่งไทยได้ดุลการค้า 3 หมื่นล้านบาท สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ เครื่องดื่ม น้ำตาลทราย เครื่องโทรสาร โทรพิมพ์ โทรศัพท์ เป็นต้น ส่วนสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ สัตว์น้ำ โค กระบือ พืชน้ำมันและผลิตภัณฑ์ เป็นต้น เป็นที่น่าสังเกตว่า เมียนมาร์มีการนำเข้าปัจจัยการผลิตมากขึ้น เช่น น้ำตาลทราย และผ้าฝ้าย เนื่องจากมีพัฒนาการของภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ในด้านการลงทุนควร เน้นการผลิตวัตถุดิบเพื่อป้อนการผลิตในเมียนมาร์เป็นหลัก เช่น ด้าย ฝ้าย ผ้าฝ้าย เฟอร์นิเจอร์ (ป้อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการก่อสร้างที่กำลังขยายตัว) สำหรับโครงสร้างพื้นฐานก็ได้มีการเร่งการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเมย ไทย - เมียนมาร์ แห่งที่ 2 ซึ่งคาดว่าจะการก่อสร้างจะแล้วเสร็จภายในปี 2562 ทั้งนี้เมื่อเปิดใช้งานแล้วจะช่วยอำนวยความสะดวกรวดเร็วในการคมนาคมขนส่ง เป็นการเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจ ไทย - เมียนมาร์ ร่วมไปถึงยังเป็นการเชื่อมโยงการค้าผ่านไปยังประเทศอินเดียและเอเชียได้อีกด้วย

ภาพประกอบ : www.thailand.prd.go.th

3 แม่สอดโมเดลมุ่งสู่ clmv

ในอนาคตกระทรวงพาณิชย์จะใช้แม่สอดโมเดล ไปพัฒนาการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน อื่นๆ เช่น สปป.ลาว กัมพูชาและมาเลเซียต่อไป ซึ่ง อันดับต้นคาดว่าจะ เป็น มุกดาหาร สระแก้ว ตราด และสงขลา อันดับต่อไปจะเป็น เชียงราย หนองคาย นครพนม กาญจนบุรีและนราธิวาส

พบกับ

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ได้ที่ชั้น 13 สนค. ☎ 02-507-7895 หรือ www.tpsoc.moc.go.th